

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับ

องค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาสมุทรปราการ

The Relationship between Creative Leadership of School Administrators and a Happy Organization in Schools under the Samut Prakan Office of Secondary Education

กนกวรรณ พันนาดี^{1*} และกัลยมน อินทุสุต²

Kanokwan Phannadee^{1*} and Kanyamon Indusuta²

(Received: Jan. 29, 2024; Revised: Mar. 27, 2024; Accepted: Mar. 28, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อ 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) องค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 322 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มี 2 ตอน จำนวน 70 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) องค์กรแห่งความสุขตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ องค์กรแห่งความสุข ผู้บริหารสถานศึกษา

¹นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร 10240

M.Ed. Education Administration, Education Administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Bangkok 10240, Thailand

*Corresponding author, e-mail: 6512470028@ruemail.ru.ac.th

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร 10240

Education Administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Bangkok 10240, Thailand

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the opinions of teachers on 1) the creative leadership of school administrators, 2) the happiness of organizations in schools, and 3) the relationship between the creative leadership of school administrators and the happiness of organizations in schools. This was a survey research study. The sample group comprised 322 teachers working in schools under the Samut Prakan Office of Secondary Education in the academic year 2023, selected through stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with two sections and 70 items. For data analysis, Cronbach's Alpha Coefficient, means, standard deviations, and Pearson correlation coefficients were used.

The results showed that 1) the creative leadership of school administrators, according to teachers' opinions, was generally at a high level, 2) the happiness of organizations, as perceived by teachers, was also at a high level, and 3) there was a statistically significant correlation at the .01 level between the creative leadership of school administrators and the happiness of organizations in schools.

Keywords: Creative leadership, Organizational happiness, School administrators

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนามนุษย์เพื่อไปสู่การพัฒนาประเทศชาติ รัฐบาลจึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา (สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง, 2561, น. 8) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตราที่ 6 มีเจตนารมณ์ที่ชัดเจนว่า “ต้องมุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และเป็นนักเรียนที่เก่ง ดี และมีความสุข” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, น. 5) โรงเรียนจึงเป็นองค์กรที่มีบทบาทหลักในการจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารในฐานะผู้นำต้องใช้ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์สร้างวิสัยทัศน์ ในการเปลี่ยนแปลง (ภราดร มาชานนท์, 2561, น. 2) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทของการเป็นผู้นำในการปฏิรูปการเรียนรู้ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินงานของสถานศึกษา สอดคล้องกับไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2554, น. 75) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้บริหารยุคใหม่ที่ต้องสร้างสรรค์และผลิตสิ่งใหม่ๆ พร้อม

กันไป เพื่อนำไปปรับใช้ในการทำงาน ทำให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาวิธีการที่จะพัฒนาการทำงาน และสร้างสรรค์บรรยากาศแห่งการริเริ่มทางความคิด

ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการพัฒนาจัดการศึกษาอีกประการหนึ่ง ถือว่าครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน และยังคงเป็นบุคคลที่อุทิศตนให้กับนักเรียน ในขณะที่เดียวกันต้องสอนให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติ (มานะ แม่เขียว, 2561, น. 7) แต่จากการศึกษาสภาพปัญหาความสุขในการทำงานของครูพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีภาระการสอนที่มากและมีหน้าที่รับผิดชอบมากขึ้น ทำให้ครูเกิดความเครียดในการทำงาน ซึ่งในปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบต่องานจิตใจและความสุขของครู (กฤตชัย สุริยนต์, 2562, น. 4) องค์การต่างๆ จึงเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนมากขึ้น การสร้างองค์กรแห่งความสุขจึงเป็นแนวคิดหนึ่งที่มีจุดประสงค์ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร เพื่อลดความเครียดและสร้างสัมพันธภาพที่ดีในที่ทำงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ (2566, น. 50) รายงานแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้สรุปผลการดำเนินงานดังนี้ 1) ด้านคุณภาพการศึกษานักเรียนมีผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) เพิ่มขึ้นได้น้อย จึงแสดงให้เห็นว่านักเรียนยังคงมีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจ 2) ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การดำเนินงานในปีการศึกษา 2565 พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก หากต้องการพัฒนาองค์กรไปสู่ระดับคุณภาพต้องได้รับผลการประเมินในระดับ ดีเยี่ยม จึงจำเป็นต้องพัฒนาต่อเนื่องในปีถัดไป 3) ทิศทางและสภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอนมีผลกระทบหลายด้านต่อการจัดการเรียนการสอนของครูและเป็นแหล่งสะสมความเครียด เช่น ภาระงานที่นอกเหนือจากงานสอน ปัญหาบ้านพักครู ปัญหาหนี้สินของครูและสวัสดิการด้านอื่นๆ ที่จัดให้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จึงมีการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการให้เกิดความผาสุกสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน โดยพิจารณาจากบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งความสุข ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ในองค์กรอย่างมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เพื่อการพัฒนาองค์กรที่ยั่งยืน (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2560, น. 10)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษา จึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้ผู้บริหารของแต่ละสถานศึกษา นำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงการบริหารงานในโรงเรียนและพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และให้ครูมีความสุขในการทำงานเพิ่มมากขึ้น และพร้อมที่จะทุ่มเทแรงกายแรงใจในการทำงานอย่างเต็มที่ให้กับองค์กรเพื่อผลิตผลงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

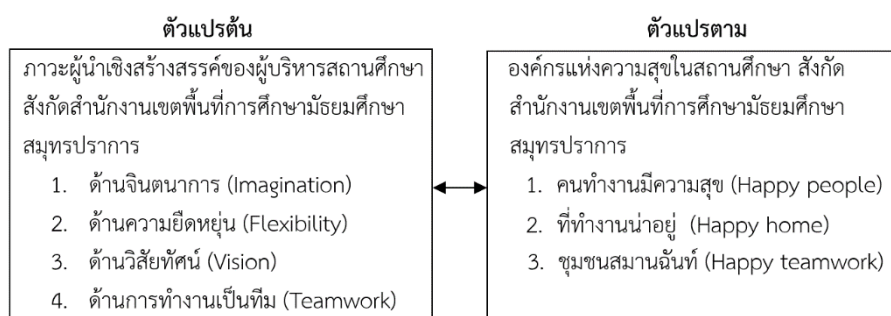
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

สมมุติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา ตามแนวคิดของนักวิชาการ จำนวน 10 ท่าน ดังนี้ (Ash & Persall, 2007; เสาวนีย์ สมบูรณ์ศิริโรจน์, 2562; เตือนใจ สุนกุล, 2562; พชร อินทาปัจ, 2563; อิบติซาม เจ๊ะหะ, 2564; ชูไฮรี มะลิเป็ง, 2565; วาสนา คุระแก้ว, อรรครา ธรรมาธิกุล และธีระพงษ์ สมเขาใหญ่, 2565; ณัฐ ช่วงาน, 2565; จินตนา ดีดวงพันธ์, 2565; ณัฐกิตติ บุญเก่ง, 2565) ได้ 16 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบมีความแตกต่างกัน และพิจารณาองค์ประกอบที่มีความถี่ระดับ 5 ขึ้นไปมาสรุปเป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 ด้าน คือ ด้านจินตนาการ ด้านความยืดหยุ่น ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการทำงานเป็นทีม สำหรับองค์ประกอบขององค์กรแห่งความสุข ตามกรอบแนวคิดขององค์กรสุขภาวะ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2560, น. 10) ซึ่งเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นให้บุคลากรในองค์กรมีความสุขในการทำงาน และนำพาองค์กรไปสู่การเจริญเติบโตที่ยั่งยืน มีองค์ประกอบ จำนวน 3 ด้าน คือ คนทำงานมีความสุข ที่ทำงานน่าอยู่ ชุมชนสมานฉันท์ โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 25 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,275 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ, 2566, น. 7)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,275 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Cohen, Manion & Morrison (2011, p. 147) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน จากนั้นเมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) (อินทิพันธ์ สุวทันพรกุล, 2561, น. 156) ซึ่งแบ่งเป็น 4 ชั้นภูมิตามสหวิทยาเขตเป็น 4 สหวิทยาเขต ได้แก่ 1) สหวิทยาเขตเมืองปราการ 2) สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ 3) สหวิทยาเขตป้อมปราการ 4) สหวิทยาเขตสุวรรณภูมิ เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง การคำนวณกลุ่มตัวอย่างของครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตต่างๆ ได้มาจากการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสหวิทยาเขตของสถานศึกษา

สหวิทยาเขต	จำนวน โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
		จำนวนครู	จำนวนครู
สหวิทยาเขตเมืองปราการ	6	581	82
สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ	6	556	79
สหวิทยาเขตป้อมปราการ	6	426	60
สหวิทยาเขตสุวรรณภูมิ	7	712	101
รวม	25	2,275	322

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา โดยลักษณะข้อคำถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ การเป็นองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และพัฒนาแบบสอบถาม เพื่อเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถาม ตามค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไข และผ่านการหาค่า IOC ไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรครูโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.479-0.909 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.982 และแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.971

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไปยังผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียน จำนวน 322 คน

3.2 ผู้วิจัยส่งสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์และขออนุญาตเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการด้วยตนเอง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบออนไลน์ และใช้ Google Forms ในการสร้างแบบสอบถาม พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลและให้ผู้ตอบแบบสอบถามบันทึกรูปภาพเมื่อตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วส่งกลับคืนในระหว่างวันที่ 1-31 ตุลาคม 2566 ได้ข้อมูลกลับมา 322 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษาแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น. 314) แปลความหมาย ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71-0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31-0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01-0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของครู			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านจินตนาการ	3.98	0.68	มาก	4
2. ด้านความยืดหยุ่น	3.99	0.68	มาก	3
3. ด้านวิสัยทัศน์	4.02	0.67	มาก	2
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.04	0.65	มาก	1
รวม	4.01	0.63	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.04$) ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.02$) ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 3.99$) และด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 3.98$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์การแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์การแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ในภาพรวมและรายด้าน

องค์การแห่งความสุข ในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของครู			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. คนทำงานมีความสุข	4.00	0.61	มาก	2
2. ที่ทำงานน่าอยู่	4.00	0.64	มาก	3
3. ชุมชนสมานฉันท์	4.09	0.65	มาก	1
รวม	4.03	0.59	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า องค์การแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านชุมชนสมานฉันท์ ($\bar{X} = 4.09$) ด้านคนทำงานมีความสุข ($\bar{X} = 4.00$) ด้านที่ทำงานน่าอยู่ ($\bar{X} = 4.00$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษากับองค์การแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษากับองค์การแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	องค์การแห่งความสุขในสถานศึกษา			การแปลผล ระดับความสัมพันธ์ ในภาพรวม
	คนทำงาน มีความสุข	ที่ทำงาน น่าอยู่	ชุมชน สมานฉันท์	
ด้านจิตนาการ	.747**	.747**	.718**	สูง
ด้านความยืดหยุ่น	.723**	.749**	.696**	สูง
ด้านวิสัยทัศน์	.769**	.765**	.742**	สูง
ด้านการทำงานเป็นทีม	.834**	.817**	.791**	สูง
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา				$r = .849^{**}$

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r = .849$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีความสัมพันธ์กับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเป็นอันดับแรก คือ ด้านการทำงานเป็นทีมกับด้านคนทำงานมีความสุข ($r = .834$) รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีมกับด้านที่ทำงานน้อย ($r = .817$) ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านชุมชนสมานฉันท์ ($r = .791$) โดยทุกคู่ในสามอันดับแรกมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านความยืดหยุ่นกับด้านชุมชนสมานฉันท์ ($r = .696$) มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น และด้านจินตนาการ ตามลำดับ
2. องค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านชุมชนสมานฉันท์ ด้านคนทำงานมีความสุข และด้านที่ทำงานน้อย ตามลำดับ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก และส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านจินตนาการ ทั้งนี้ อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการเอื้ออำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลืออย่างสร้างสรรค์ บริหารงานแบบทีมงานที่แสดงออกด้วยการ

เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็น มีความยืดหยุ่น มีมุมมองเป็นจินตภาพที่มองในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพวัน คงสุข (2561, น. 68) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการทำงานเป็นทีมด้านความยืดหยุ่น ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวณีย์ สมบูรณ์ศิริโรจน์ (2562, น. 83) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า สภาพการดำเนินการปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี อินทาปัจ (2563, น. 114) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. องค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านชุมชนสมานฉันท์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ คนทำงานมีความสุข ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ทำงานน่าอยู่ ทั้งนี้อาจเพราะบุคลากรในสถานศึกษา มีความสุขในการทำงาน ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น สามารถจัดการอารมณ์ของตนเองได้ มีคุณธรรมในการดำรงชีวิต มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดการค่าใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวได้อย่างเหมาะสม เป็นที่รักของคนในสังคมโดยรอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระภา สมัครพงษ์ (2564, น. 77) ได้ศึกษา องค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครู ต่อองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านมีสังคมที่มีความสุข และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านมีครอบครัวที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณวิภา ญ พัทลุง (2565, น. 92) ได้ศึกษา การเป็นองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านน้ำใจงาม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านใช้เงินเป็น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุพงศ์ รอดบุญปาน และนุชนรา รัตนศิริระประภา (2562, น. 250) ได้ศึกษา องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนอนุบาลกุยบุรี (วัดวังยาว) พบว่า องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนอนุบาลกุยบุรี (วัดวังยาว) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านใช้เงินเป็น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเป็นอันดับแรก คือ ด้านการทำงานเป็นทีมกับด้านคนทำงานมีความสุข รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีมกับด้านที่ทำงานน่าอยู่ ด้านการทำงานเป็นทีมกับด้านชุมชนสมานฉันท์ โดยทุกคู่ในสามอันดับแรกมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านความยืดหยุ่นกับด้านชุมชนสมานฉันท์ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้รับนโยบายการพัฒนาผู้เรียนและการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ต้องการให้เกิดการทำงานร่วมกันเป็นทีม และมีความสุขในการทำงาน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน รวมทั้งการมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการสร้างวัฒนธรรมในการทำงานเป็นทีม สร้างชุมชนที่เข้มแข็งในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภราดร มาชานนท์ (2561, น. 90) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ระดับของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ การมีความยืดหยุ่นกับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์กับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

3.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านจิตนาการ กับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านคนทำงานมีความสุข และด้านที่ทำงานน่าอยู่ รองลงมาคือ ด้านชุมชนสมานฉันท์ โดยทุกคู่มีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความรอบรู้ สามารถวางแผนภาพของสถานศึกษาในอนาคตภายใต้ข้อมูลที่มีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมถึงการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ เพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ชนก เกื้อธรรมคุณ (2563, น. 92) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพนักงานการท่าเรือแห่งประเทศไทย สังกัดท่าเรือกรุงเทพ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตนาการกับความสุขในการทำงานของพนักงาน มีทิศทางเดียวกันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ ถ้าปัจจัยด้านจิตนาการที่มีผลกับความสุขในการทำงานของพนักงานเพิ่มขึ้น จะทำให้ความสุขในการทำงานของพนักงานเพิ่มขึ้นในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของอิสริยา กลิ่นสุนทร (2564, น. 127) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านจิตนาการกับการสร้างองค์กร

แห่งความสุข มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงและระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ ศรีบุญเรือง และสุชาดา บุษพา (2565, น. 2161) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การแห่งความสุขของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับองค์การแห่งความสุขของโรงเรียนประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความยืดหยุ่นกับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านที่ทำงานน้อยอยู่ รองลงมา คือ ด้านคนทำงานมีความสุข มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านชุมชนสมานฉันท์ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษา คอยอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เปิดใจกว้างในการยอมรับ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากบุคลากรเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภ บุตรเกตุ (2562, น. 86) ได้ศึกษา วัฒนธรรมองค์การกับความสุขในการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า วัฒนธรรมองค์การ ด้านความยืดหยุ่น มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของครูในโรงเรียนระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชากร เสงขมภูิกุล (2564, น. 213) ได้ศึกษา การศึกษาปัจจัยการบริหารการกีฬาแห่งประเทศไทยให้เป็นองค์กรแห่งความสุข พ.ศ.2564 พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกขององค์กรแห่งความสุข ของพนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย พบว่า ตัวชี้วัดด้านความยืดหยุ่น มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ในระดับสูง และยังสอดคล้องกับคำกล่าวของอมรรัตน์ ศรีบุญเรือง และสุชาดา บุษพา (2565, น. 2166) กล่าวว่า การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความยืดหยุ่นที่อยู่ในตัวของผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา และทำให้เกิดองค์การแห่งความสุขได้ในอนาคต

3.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ กับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านคนทำงานมีความสุข รองลงมาคือ ด้านที่ทำงานน้อยอยู่ และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านชุมชนสมานฉันท์ โดยทุกคู่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของจันทร์จิรา พรหมเมตตา, วันทนา อมตาริยกุล และนวัตร หอมสิน (2562, น. 184) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์กับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับคำกล่าวของสมสันธิ์ รักรบุญ และอำนาจ ทองโปรง (2563, น. 317) กล่าวว่า การพัฒนาโรงเรียนเทศบาลเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งความสุขต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ซึ่งต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิกร ตูลาธาร (2565, น. 82) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและน่าสนใจกับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีมกับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านคนทำงานมีความสุข รองลงมาคือ ด้านที่ทำงานน่าอยู่ และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านชุมชนสมานฉันท์ โดยทุกคู่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเพราะผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานและนวัตกรรมของสถานศึกษา ส่งเสริมให้สมาชิกในทีมมีการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2560, น. 12) กล่าวว่า การขับเคลื่อนองค์กรแห่งความสุข การสร้างทีมเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องสร้างทีมงานเพื่อการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับคำกล่าวของธนวุฒิ แก้วนุช (2561, น. 68) กล่าวว่า การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานเป็นทีมและบรรยากาศในโรงเรียนที่ดี มีความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายเป็นสิ่งที่กลุ่มครูปรารถนาในการทำงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ชนก เกื้อธรรมคุณ (2563, น. 92) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพนักงานท่าเรือแห่งประเทศไทย สังกัดท่าเรือกรุงเทพ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีมกับความสุขในการทำงานของพนักงาน มีทิศทางเดียวกันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ด้านจินตนาการกับด้านคนทำงานมีความสุขมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรรู้จักการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้อื่น เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองและผู้ปฏิบัติงานที่สามารถเรียนรู้และหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาความคิดใหม่ๆ อยู่เสมอ

1.2 ด้านความยืดหยุ่นกับด้านที่ทำงานน่าอยู่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิธีการในการจัดการปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา โดยจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีความเป็นมิตรและสนุกสนานให้กับบุคลากร ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน

1.3 ด้านวิสัยทัศน์กับด้านคนทำงานมีความสุขมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และจัดสรรเวลาในการทำงานและเวลาในการพักผ่อนให้เหมาะสม เพื่อผ่อนคลายความเครียด

1.4 ด้านการทำงานเป็นทีมกับด้านคนทำงานมีความสุขมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้กับบุคลากรในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการช่วยเหลือเกื้อกูลและส่งเสริมซึ่งกันและกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จากกลุ่มตัวอย่างอื่นเพิ่มเติม เช่น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ ศึกษาในเทศก์ และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในเชิงประจักษ์มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่สัมพันธ์กับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา เช่น ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤตชัย สุริยนต์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนในเครือข่ายสหวิทยาเขต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- จันทร์จิรา พรหมเมตตา, วันทนา อมตารียกุล และนวัตร หอมสิน. (2562). ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. *พินเนศวร์สาร*, 15(1), น. 167-188.
- จินตนา ดิดวงพันธ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- จิระภา สมัครพงษ์. (2564). องค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).

- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูไฮรี มะลีเป็ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- ณณัฐ ช่วยงาน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะเยอง เขต 2 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ณัฐกิตติ บุญเก่ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- เตือนใจ สุนกุล. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ธนวุฒิ แก้วนุช. (2561). รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุข (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- พัชรี อินทาปัจ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี).
- พิมพ์ชนก เกื้อธรรมคุณ. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพนักงาน การท่าเรือแห่งประเทศไทย สังกัดท่าเรือกรุงเทพ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ).
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2554). ผู้นำเชิงสร้างสรรค์กระบวนการทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภราดร มาชานนท์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิภาพการสอน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- มานะ แม่เขียว. (2561). การศึกษาบทบาทหน้าที่ของครูในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ราชภัฏชัยภูมิ).
- รุจิกร ตูลาธาร. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งความสุข ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

- วรรณวิทย์ ภู พัทลุง. (2565). การเป็นองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).
- วัลลภ บุตรเกตุ. (2562). วัฒนธรรมองค์กรกับความสุขในการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วาสนา กระแก้ว, อรรครา ธรรมาธิกุล และธีระพงษ์ สมเข้ใหญ่. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), น. 421-434.
- วิชากร เสงขสิกุล. (2564). การศึกษาปัจจัยการบริหารการกีฬาแห่งประเทศไทยให้เป็นองค์กรแห่งความสุข พ.ศ. 2564. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 18(2), น. 205-214.
- สมสินธ์ รักบุญ และอานวย ทองโปร่ง. (2563). การบริหารโรงเรียนเทศบาลเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งความสุข. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 10(2), น. 310-320.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2560). *องค์กรแห่งความสุข 4.0*. กรุงเทพฯ: ศูนย์องค์กรสุขภาวะ.
- สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580*. สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2566, จาก <http://plan.bru.ac.th/>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2566, จาก <https://www.sesaosp.go.th/website/>
- เสาวนีย์ สมบูรณ์ศิริโรจน์. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- อนุพงศ์ รอดบุญปาน และนุชนรา รัตนศิริประภา. (2562). องค์กรแห่งความสุขของโรงเรียนอนุบาลกุยบุรี (วัดวังยาว). *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2), น. 245-257.
- อมรรัตน์ ศรีบุญเรือง และสุชาดา บุบผา. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การแห่งความสุขของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. *วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์*, 7(2), น. 2156-2167.
- อัมพวัน คงสุข. (2561). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).

- อินธิพันธ์ สุวทันพรกุล. (2561). *การวิจัยทางการศึกษาแนวคิดและการประยุกต์ใช้ Educational Research Concepts and Applications*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิตีซาม เจะหะ. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา)*.
- อิสริยา กลิ่นสุนทร. (2564). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี)*.
- Ash, R. C. & Persall, M. (2007). *The principle as Chief Learning Officer: The New Work of Formative Leadership*. Birmingham: Stamford University Birmingham.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2011). *Research Method in Education* (7th ed.). New York: Morrison.